

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 265

Maribor, torek 20. novembra 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifni
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

V znamenju razsula

Tekom minulih dni in zlasti minulo nedeljo so se izvršili dogodki, ki so jasni znaki razsula v vladajočih krogih naše države, razsula hegemonističnega režima, ki bo zgrizel samega sebe in strmoglavil sam sebe v propast. Na eni strani razveseljiva veličastna zmaga Kmečko-demokratske koalicije pri občinskih volitvah v Splitu, glavnem mestu naše Dalmacije, kjer si je KDK sama priborila večino proti vsem drugim strankam in skupinam in kjer so zlasti režimske stranke doživele strašen poraz. Na drugi strani poročila o postopanju eksponentov režima, zlasti ministra ver Dragiše Cvetkovića, ki dokazujejo, da je za današnji režim zakon brez veljave, da ruši brezobzirno princip samouprave in svobode zborovanja. Minister Cvetković je te dni na nečuten teroristični način hotel odstaviti predsednika oblastnega odbora niške oblasti, do česar nima po nobenem zakonu najmanjše pravice. Minulo nedeljo je pa, kakor smo že včeraj poročali, po svojih najetih in plačanih ljudih razbil zborovanje, katero je sklical v Prokuplje glavni odbor radikalne stranke. O tem dogodku je včeraj izjavil predsednik KDK g. Pribečević, da bi v nobeni drugi državi ne bilo mogoče, da aktivni minister razbija zbor, ki so zakonito sklicani, pri nas pa uporabljajo člani vlade državni aparat, da razbijajo zbor, ki jim ni po volji. To je iz splošnega vidika anarhija od zgoraj, ki se vrši s pomočjo državne oblasti. Nečuden škan dal je, da bivši predsednik kraljevske vlade Uzunović, ki je brez dvoma udan kralju in današnji državni ureditvi, ne more govoriti niti v svoji najbližji domovini, v mestu, kjer je služil kot okrožni načelnik, ker mu član današnje kraljevske vlade razbija zbor. G. Uzunović se danes maščuje, ker ni znal pravočasno dvigniti svojega glasu in potrebno ukreniti, da se prepreči zločinski režim, ki je dovedel do 20. junija.

Značilno je, da so se na zboru v Prokuplju člani glavnega odbora radikalne stranke izjavljali za upravičenost borbe KDK in da je zbrani narod to stališče odobral. Na drugi strani pa je značilno, da so imeli policijski radikali tudi v nedeljo v Pakracu v Slavoniji zborčič, na katerem so udarjali na velikosrbske strune in na katerem se je celo vzklikalo Punišu Račiću. Vse to dokazuje, da se narod v Srbiji trezni in da začneja razborito soditi o političnem položaju, in da na drugi strani skušajo eksponenti režima vzdrževati današnje stanje samo še s plemensko hujskarijo. Dokaz, da se ruši v svojih temeljih današnji režim in sistem, katerega na žalost pomaga vzdrževati večinska zastopnica slovenskega naroda.

V povratek kralja se polagajo velike nade. V poučenih krogih smatrajo, da bo tok nadaljnjih dogodkov prešel energično v rešitev, ki bi naj pomenila spas države z zadovoljivjo upravičenih zahtev KDK. Dogodki v Prokuplju, Pakracu, Nišu itd. so le zadnji stresljaji režima, ki je v razsulu.

SOFIJA, 20. novembra. V tukajšnjih političnih krogih zatrijujejo, da namerava zunanji ministar Burov v kratkem odstopiti in sicer radi konfliktov, ki so nastali med njim in kraljem Borisom.

Prvi načrt za revizijo ustave

DRŽAVA NAJ BI OBSTOJALA SAMO IZ 5 OBLASTI, KI BI IMELE VSAKA SVOJ SAVOR. — ACA STANOJEVIĆ POZVAN V BEOGRAD. — AFERA CVETKOVIĆ.

BEOGRAD, 20. novembra. Današnja »Politika« poroča, da sta radikalni poslanec dr. Milan Srškić in direktor »Novosti« v Zagrebu, Toni Šlegl, izdelala predlog za revizijo ustave, ki je udi že dobil gotovo odobrenje. Po tem predlogu naj bi obstojala država samo iz 5 oblasti, od katerih bi imel vsak svoj sabor z zakonodajno spodnjo in zgornjo zbornico.

Po tem predlogu bi obstojale sledeče oblasti:

1. Ljubljanska za vso Slovenijo s Prekmurjem in Medmurjem.
2. Zagrebška za Hrvatsko, Slavonijo, severozapadno Bosno ter severno Dalmacijo do Neretve.
3. Sarajevska za ostalo Bosno in Hercegovino, južno Dalmacijo in Črnogor.
4. Beograjska za Banat, Bačko, Srem, severno Srbijo do Aleksinca, Sandžak in tuzlansko okrožje v Bosni.

5. Zetska za Srbijo južno od Aleksinca in Makedonijo.

BEOGRAD, 20. novembra. Ministrski predsednik Korošec je bil davi od 9. do 10. na dvoru v avdienci, nakar je pozval k sebi Veljo Vukičevića, s katerim sta konferirala o najnovejši aferi ministra ver Dragiše Cvetkovića. Tudi radikalni glavni odbor je danes ponovno razpravljajal o ukrepih, ki naj jih ukrene proti Cvetkoviću. Kakor poroča »Politika«, na meravajo pristaši glavnega odbora vložiti v narodni skupščini interpelacijo, v kateri bodo zahtevali od vlade, da pove svoje naziranje o postopanju ministra Cvetkovića, ki se nikakor ne strinja z dostojanstvom kraljevskega ministra. — Vrh tega so radikalni pozvali v Beograd predsednika stranke Aco Stanojevića, ki se bo pri tej priliki sestal tudi z inž. Milošem Savčičem.

Srbski predvojni dolgovi Franciji

BEOGRAD, 20. nov. Iz Haaga je došlo poročilo, da je mednarodno sodišče, ki bi moralo te dni razpravljati o sporu med našo državo ter Francijo radi srbskih predvojnih dolgov, odgodilo razpravo radi boleznih rumunskega člana razsodišča na nedoločen čas.

Zaščita naših delavcev na Westfalskem

BEOGRAD, 20. nov. Dne 24. t. m. prično v Berlinu pogajanja za sklenitev pogodbe o socialni zaščiti jugoslovanskih delavcev na Westfalskem.

Hooover odpotoval v Južno Ameriko

NEWYORK, 20. novembra. Novoizvoljeni predsednik Zedinjenih držav, Hoover, je odpotoval včeraj na križarki »Maryland«, katero mu je dal na razpolago predsednik Coolidge, v Južno Ameriko. Pri vkrcanju so se vršile proti njemu komunistične demonstracije in je bilo več oseb aretiranih ter izročenih sodišču. Demonstranti so našli zastave z napis: »Doli z imperijalizmom!«

Nov poveljnik rdeče armade

LONDON, 20. novembra. Po poročilih ruskih listov je Stalin odstavil dosedanjega vrhovnega komandanta sovjetske armade, generala Vorošilova, in imenoval za njegovega naslednika Unšihtha.

Staubene nesreče na Poljskem

VARŠAVA, 20. novembra. Na Poljskem sta se pripetili včeraj dve težki stavbeni nesreči. V Brombergu se je porušila neka nova stavba, ki je pokopala pod seboj več delavcev. Dva od njih sta težko ranjena. — V Przemyslu pa se je nenadoma sesula neka stara, že razpadajoča hiša, v kateri je stanovalo 50 oseb. K sreči se je pripetila katastrofa v trenutku, ko je bilo le malo prebivalcev v hiši. Pod razvalinami so našli tri člane rodbine nekega obrtnika mrtve, eno osebo pa težko ranjeno.

Nova politika Rumunije

BUKAREŠT, 20. nov. Dosedanji manjšinski blok je vsled novega političnega kurza, ki je nastopil s kabineto Maniu, razpadel. Nemci in sedmograški Saksonci so namreč sklenili sporazum z vlado, dočim bodo Madžari nastopili pri volitvah samostojno. Tudi socialisti so sklenili z na rodno seljačko stranko kompromis, po katerem imajo na skupni listi zagotovljenih 6 mandatov.

Najmočnejše društvo na Češkem

PRAGA, 20. nov. Včeraj se je vršil tu občni zbor društva, v katerega morejo stopiti le oni, ki se pišejo Novak. Dosedaj šteje društvo že 11.630 članov, za predsednika pa je bil izvoljen prof. Karel Novak v Pragi. Društvo upa, da bo imelo v kratkem že nad 80 tisoč članov in namerava izdajati tudi svoj list. Takoj po občnem zboru je uvedlo društvo zbirko za nekega Novaka, ki se je ponesrečil o priliki znane stavbene katastrofe na Pořicu v Pragi, ki je zahtevala toliko človeških žrtev.

Ženska volilna pravica v Turčiji

CARIGRAD, 20. novembra. Vlada je predložila parlamentu v Angori zakonski načrt o aktivni in pasivni ženski volilni pravici na Turškem, ki bo baje že v kratkem sprejet.

Zopet dva slučaja tatvine koles.

Trgovcu Rudolfu Niefergallu je neznan uzmovilec odpeljal iz dvorišča črno popleskano moško dvokolo vredno 800 do 900 Din. Za storilcem sicer še manjka sled, vendar je upati, da se bo tičkal sam ujet, ker ima kolo posebne, nezbrisljive znake. — Druga žrtev kolesarskega tatva pa je delavec mestnega električnega podjetja, Al. Gajšek, ki se je po opravkih mudil v poslopiju okrožnega sodišča. Drzni tat je odpeljal nezavarovano novo kolo znamke »Steyer«, vredno 1.600 Din izpred tiste hiše, v kateri je najbrž stari znanec.

Ljudska univerza.

G. dr. Milan Čurčin iz Zagreba je včeraj (ponedeljek) govoril pred izbranim občinstvom o naši državni krizi. Navajal je globlje njene vzroke, posegel v notranje razmere vladajoče srbijanske stranke, kazal, v koliko so tudi prečani krivci, in končno našteval pota, po katerih bi se po njegovem mnenju dalo priti do rešitve. Po končanem predavanju je pa odgovarjal na razna aktualna vprašanja, ki so mu jih stavili poslušalci. O poteku veleznanimivega predavanja, ki je, zdi se, močno razgibalo vse navzoče, bomo poročali obširneje prihodnjič. —

Učiteljski usposobljenostni izpit

so položili v jesenskem roku 1928 v Mariboru naslednji kandidati: izpit iz srbohrvaščine na meščanskih šolah I. M. Eleonora Kozole; dopolnilni izpit iz osnovne šole: Anton Droč, Boris Možina, Marija Bezjak, Ivan Breže, Vanda Brunar, Beno Brumen, Vincenc Čilenšek, Zvonimir Černeka, Vera Černigoj, Sonja Dekleva, Ivan Džura, Milan Erker, Terzija Ferencak, Albert Fras, Albina Horvat, Marija Hrček, Franja Jeraj, Ana Jeseničnik, Ana Kotnik, Angela Kramberger, Marija Lipko, Zofija Lužar, Aleksander Majhen, Adela Oprausch, Cecilija Ornik, Angela Pečnik, Drago Pečnik, Albin Podjaveršek, Matilda Potočnik, Emilija Potučnik, Alojzija Praunseis, Jožef Prislán, Ivan Ranil, Srečko Robinšek, S. Teofila Rojnik, Justina Schinko, Franja Senčar, Franjo Škerbinc, Ana Stancar, Eleonora Stergar, Ema Strgar, Marija Stuhelj, Ljudmila Šajna, Karl Šepce, Jožefa Štiglic, Antonija Šumandl, Jasna Trstenjak, Valerija Urban, Miroslav Veljak, Oskar Venturini, Rudolf Vižintin, Martin Vodenik, Srečko Vutković, Stanislav Zavrtnik. — Izpraševalni komisiji je predsedoval g. ravnatelj dr. M. Potočnik. —

Žigovanje vžigalnikov in kresilnikov.

Na podlagi pravilnika za umetne vžigalnike in kresilnike morajo prijaviti svoje vžigalnike, kresilnike, kreme in kresila (kamenčke) vsi imetniki teh predmetov radi žigovanja oziroma banderoliranja. Da zamore sreska uprava finančne kontrole Maribor (Krekova ul. 8) navedene predmete v smislu pravilnika ožigovati oziroma banderolirati, poziva vse one, ki jih imajo (privatnike in trgovce), da jih pri občinskem uradu svojega stanovališča prijavijo najpozneje do 30. novembra 1928. Ker morajo občine te prijave po navedenem dnevu doposlati svoji sreski upravi fin. kontrole, se stranke opozarjajo, da se prijave za žigovanje kresilnikov itd. po tem dnevu ne bodo več sprejemale in bodo vsi, pri katerih se najdejo nežigosani kresilniki, vžigalniki ali nebanderolirani kremenji, v smislu zakona kaznovani. Žigovanje se bo vršilo pri sreski upravi finančne kontrole Maribor za okolšč te uprave. Stranke, ki bodo potom občine prijavile kresila itd. v žigovanje oziroma banderoliranje, bodo morale te predmete prinesiti k navedeni sreski upravi, da jih ožigosa. Dneve žigovanja bo določila tukajšnja sreska uprava in bodo razglašeni za interesente po občinskih uradih, čim bodo le-ti (občinski uradi) vposlali prijave strank o posesti takih predmetov. Prijave vžigalnikov pri občinskem uradu se bo vršila brezplačno. —

Ponesrečil se je

doma pri igranju šlent sin strojnika Jos. Krašovec. Padel je ter si zlomil roko. Ponesrečenega otroka so odpemili v bolnišnico. —

Spominjajte se CMD

Proslava 1. decembra v Mariboru

Niti 14 dni nas ne loči več od 1. decembra, desetletnice onega znamenitega zgodovinskega dogodka, ko so Slovenci in Hrvati po tisočletnem robstvu svečano proglasili ujedinjenje s tedanjo kraljevino Srbijo. Naš obmejni Maribor namerava praznovati ta zgodovinski akt z velikimi svečanostmi ter obenem tudi obuditi spomine na zanimive dogodke, ki so se z veliko naglico razvijali pred 10. leti v Mariboru, čegar usoda je postala od tedaj nerazdružljiva in neločljiva z razvojem naše mlade narodne države. Pričakovati je, da bo 1. decembra ogromen naval ljudstva z mesta in dežele. Zato podajamo v naslednjem razna kratka navodila o proslavi 1. decembra v Mariboru, ki bodo zanimala zlasti zunanje udeležence proslave:

Izkaznice za znižano vožnjo po železnicah v Maribor.

Izkaznice za četrtinsko vožnjo bodo poslale vsem županstvom in društvom v zahtevanem številu. Kdor jih želi, naj se tam prijavi. Društva, ki bi izkaznic morebiti ne dobila — ali pomotoma ali ker niso znana — jih naj takoj zahtevajo od pripravljalnega odbora v Mariboru, Maistrova ulica 17 I. Izkaznice veljajo od vstetega 28. novembra do vste tega 3. decembra. Na vsaki izkaznici mora biti zapisano ime in priimek udeleženca, društva in odhodna železniška postaja. Brez teh podatkov izkaznica ni veljavna.

Znakl za proslavo 1. decembra v Mariboru.

V spomin na desetletnico osvobojenja Maribora se bodo prodajali posebni znaki po 1 in po 5 Din.

Vožnja z avti in po železnicah.

Ako želi kako društvo ali večja družba avto iz Maribora, naj se ne obrača na pripravljalni odbor, temveč pravočasno naravnost na mestno avtopodjetje v Maribor. Do 25. novembra morajo biti vse prijave s približnim številom udeležencev in z navedbo najbližje železniške postaje zbrane pri pripravljalnem odboru v Maistrovi ulici 17 I, da bo mogoče pri železniški upravi oskrbeti pravočasno zadostno število železniških vozov.

Reditelji.

V Mariboru bodo vsako skupino pri povorki vodili glavni reditelji z vidnimi znaki na rokavih; tem se mora vsakdo brezpogojno pokoriti.

Vsaka društvo si mora za svojo notranjo disciplino samo določiti sposobne reditelje brez vidnih znamenj.

Ojačevanje govorov pri slavnosti.

Na Glavnem trgu v Mariboru bodo nameščeni ojačevalci, ki bodo omogočili, da se bodo vsi govori slišali tudi na oddaljenih koncih trga tako močno, kakor v neposredni bližini. Ta naprava bo v Mariboru prvič poslovala.

Veljavnost izkaznic.

Izkaznice veljajo za četrtinsko vožnjo iz odhodne postaje v Maribor in nazaj. Na odhodni postaji si naj vsak udeleženec na podlagi izkaznice kupi polovični vožni listek za Maribor. Ob prihodu v

Maribor ga ne sme izročiti vratarju, ker se bo z njim peljal brezplačno nazaj. — Kdor listek ali izkaznico zapravi, ali kdor ne bo dal v Mariboru izkaznice žigosati, bo moral za vožnjo nazaj plačati celi vožni listek.

Žigosanje izkaznic.

Izkaznice za četrtinsko vožnjo se morajo dati žigosati v Mariboru. Žigosale se bodo dne 1. decembra od 13. do 19. ure v čakalnici 3. razreda na glavnem (ne na koroškem) kolodvoru, v Narodnem domu in v Unionski pivovarni (pri Götzu); dne 2. decembra pa od 10. do 15. ure samo v Unionski pivovarni.

Udeležba aktivnih vojakov izven Maribora.

Vsem aktivnim vojaškim osebam, ki so l. 1918. sodelovale pri osvobojenju Maribora, je ministrstvo vojne in mornarice dovolilo dopust, da se lahko udeležijo proslave 1. decembra v Mariboru. Proslava traja od 30. novembra do 2. decembra 1928. Prosilci za dopust se naj sklicujejo na naredbo ministrstva vojne in mornarice z dne 13. novembra 1923. Pov. br. 7703.

Izkaznice za nečlane.

Posamezne osebe, ki niso člani nobenega društva, se naj ne obračajo po izkaznice na pripravljalni odbor v Maribor, temveč se naj zgledajo za nje pri županstvu ali pri kakem društvu svojega bivališča.

Razobešanje zastav.

Prebivalstvo se vljudno prosi, da naj v vidno znamenje veselja, da smo po tisočletnem robstvu dosegli svojo državo, razobesi po hišah, poslopjih in cerkvah, naj si bo to pa vseh, trgih, in mestih, ali po dolinah, ravninah in vrhovih, državne in narodne zastave. Zlasti se naproša prebivalstvo mesta Maribora, kjer se bodo zgrnile množice naroda, naj ne bode v mestu nobene hiše, ki bi ne imela zastave.

Vsem društvom!

Društva naj si priskrbijo v primerni velikosti table z označbo imena in kraja za slavnostno povorko. Radi povratka so navodila tudi na izkaznicah.

Narodna Odbrana.

Vsa društva, ki so dobila svoječasno poziv za pristop k Narodni Odbrani, naj pošljejo svojega delegata na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil ob pol 16. uri v veliki dvorani Narodnega doma, brez oziroma na to, ali so svoj pristop že prijavili ali ne.

Pristopnice z društvenim žigom podpisane od društvenega predsednika in tajnika, naj prinesejo odposlanci s seboj. Pristopnice se bodo dobivale tudi na ustanovnem občnem zboru.

Pripominjamo, da bo vsako društvo, neglede na število svojih članov, plačalo letno članarino Din 12.—.

Če so Vam znana kakšna društva, ki še niso dobila poziva za pristop k Narodni Odbrani, ozir. na proslavo, jih opozorite, da naj se tudi njihovi zastopniki udeležijo proslave in ustanovnega občnega zbora Narodne Odbrane.

zastopnikov ministrstva prosvete in beograjske občne zastopniki »Obilica«, »Mladosti« in JČ lige.

Med člani filharmonije je tudi 10 dam, dijakinj praške univerze, ki so vse prejele krasne šopke. Končno je bil navzoč pri sprejemu v Beogradu tudi odpravnik češkoslovaškega poslanstva s sekretarjem in več člani češkoslovaške kolonije.

Iz Novega Sada, kjer so praški akademiki prvič koncertirali, so prinesli s seboj lepe lovorjeve vence, katere stajim poklonila »Matica Srpska« in »Savez kulturnih društev«. Ravnotako presrečen je bil sprejem v Sarajevu in prav nič ne dvomimo, da si bodo odnesli gosti na svoji zadnji postaji v Mariboru čim najlepše utise iz Jugoslavije.

Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije v Mariboru

posluje v društvenih prostorih Slomškov trg 16, ob torkih, četrtek in sobotah od 19.—20. ure.

Mariborski in dnevni drobiž

Sestanek pevskih društev z JČ ligo.

Sinoči se je vršil na povabilo Jugoslov. Češkoslov. lige sestanek mariborskih pevskih in godbenih društev radi priprav za nedeljski koncert »Akademske filharmonije« iz Prage. Sestanka so se udeležili delegati pevskega zbora »Glasbene Matice«, »Drave«, »Jadrana« in »Glasb. društva žel. uslužbencev in delavcev«. Bilo je sklenjeno, da se vsa društva udeležijo sprejema gostov na glavnem kolodvoru, ki se bo vršil v nedeljo dne 25. t. m. ob 15. Odposlanci društev so tudi obljubili razviti čim živalnejšo propagando za obisk odličnega umetniškega koncerta med svojimi člani in ostalim občinstvom. Po koncertu pa se bodo vsa društva udeležila skupne večerje z gosti na galeriji koncertne dvorane »Union«.

Vljudna prošnja pristašem SDS.

Našega starega somišljenika, čegar ime in bivališče je v našem oblastnem tajništvu vsakomur na razpolago, zasleduje že dobro leto dni težka usoda. Gospodarske prilike so ga, kakor marsikoga drugega, prisilile, da je moral opustiti svojo obrt; kljub vsem naporom se mu dozdaj ni posrečilo najti primerno zaposlenje, da bi mogel preživljati sebe, ženo in dva otroka. Nedavno so ga še deložirali in je moral svoje pohištvo zložiti na kup v nekem skladišču. Te dni ga je zadela še nadaljna nesreča, da je v skladišču nastal požar, ki mu je še to malo pohištva, kar je imel, deloma uničil. Siromak je danes brez vseh sredstev. Bliža se zima, ki ga bo zasačila v najhujši bedi. Prosimo vse somišljenike in prijatelje, ki jim je to količkaj mogoče, da zberejo in pošljejo za siromaka prispevke in sicer na naslov: Janko Grivec, ravnatelj Okrajne posojilnice v Ormožu. — Oblastna organizacija SDS v Mariboru: Dr. Lipold I. r. predsednik.

Himen.

Poročil se je preteklo nedeljo v mariborski stolnici g. Marjan Godnik, uradnik podružnice Jugoslovanske udruženje banke v Mariboru, z gđno. Concetto Marion, zasebnico. Novoporočenemu paru želimo obilo sreče! —

Podružnica Narodno-strokovne zveze za mesto Maribor.

Agilni odbor Narodno-strokovne zveze s tov. Nabergojem na čelu je prav pridno na delu. Ima vsako nedeljo dopolne svoje redne seje, h katerim imajo pristop tudi člani podružnice. Videlo se je pri zadnji odborovi seji, kako veliko zanimanje vlada med člani in kako mirno poslušajo sklepe odbora. Zanimanje vlada tudi pri tovarišicah, ki prav pridno in z veseljem pristopajo k podružnici. Podružnica v številu članov lepo napreduje. V nedeljo je izvolila v odbor 4 tovarišice. Podružnica priredi v soboto 8. decembra članski družinski večer s koncertom in plesom v vseh prostorih gostilne g. Hönigmana (»Pri belem zajcu«) v Melju, na kar opozarjamo že danes vse naše tovariše in tovarišice. Podružnica uraduje vsak dan od 11. do 12. in od pol 18. do pol 19. ure v Cankarjevi ul. 1 (pritličje).

Oblastni odbor mariborske oblasti

je naklonil mariborski državni deški meščanski šoli za opremo nove šolske delavnice podporo v znesku 5000 Din. Za velikodušni dar se ravnatelj v imenu učencev in v imenu zavoda pristrčno zahvaljuje.

Prenočišča za akademike iz Prage.

Ker je po hotelih premalo prostora v nedeljo za člane češke akademske filharmonije, vljudno prosi JČliga narodne družine, da bi dale gostom prenočišča v svojih stanovanjih. Kdor je pripravljen, sprejeti goste, naj to javi podpredsedniku JČlige g. dr. Reismanu na tel. št. 99. Za one, ki sprejmejo goste, bi bilo najprikladnejše, da se udeležijo koncerta ter vzamejo goste seboj na dom. Akademiki se odpeljejo v ponedeljek popoldne s praškim brzovlakom.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 20. novembra ob 20. uri »Oblaki« ab. C. Kuponi.
Sreda, 21. novembra, zaprto.
Četrtek, 22. novembra ob 20. uri »Jesenski manever«, ab. B. Gostovanje gđ. Lubejeve.

Petek, 23. novembra. Zaprto.
Sobota, 24. novembra ob 20. uri »Adieu Mimi«, Premijera.

Premijera »Adieu Mimi«, izredno vse in zabavne operete, ki obeta postati eden največjih »šlagerjev«, bo v soboto, 24. nov. na marib. odru.

Marica Lubejeva gostuje v marib. gledališču v četrtek, 22. tm. v »Jesenskem manevru« menda zadnjikrat.

Narodno gledališče v Mariboru pripravlja vprizoritev Sv. Frančiška, nabožne igre v večjem štilu. V tej igri nastopijo velike množice ljudstva, ki igrajo zelo važno vlogo. Brez teh množic je igra nevpriporočljiva. Zato prosimo vse ljubitelje oderske umetnosti, ki bi bili pripravljeni omogočiti to delo na našem odru in pomagati k čim lepšemu uspehu s svojim sodelovanjem, da se javijo čimprej gđ. blaginjičarki gledališča. Dobrodošli vsi: moški, ženske in otroci. V časopisju bo objavljeno, kedar se začno vaje.

J. Kvapil: Oblaki

Danes bo druga predstava J. Kvapilove lirčne drame »Oblaki«. Premijera je bila v soboto. To je letos že tretja vzorna dramska predstava v režiji g. J. Koviča.

Delo češkega pisatelja, uprizorjeno prvič l. 1903 v Pragi, obravnava vprašanje materine zaobljube, ki jemlje sinu svobodno izbiro poklica, resignacijo zaobljubljenega mladeniča in starega vaškega župnika, od srečnih spominov vzbujeno ljubezen in tej tragiki nasproti še večjo tragiko žrtve in boli svobodne ženske-umetnice. Za udanost in pokornost rojeni in vzgojeni na eni strani, na drugi deklé, svobodno in hiteče za lepim in dobrim v življenju kakor oblak na nebu, na sredi kot posredovalec pa intelektualac na vasi — stojični zdravnik.

Župnika-stra je izvrstno igral gosp. Grom. Mojsterski je pogodil izraze njegovih medlih uporov in njegove zastarele resignacije.

Gospa Bukšekova je s priznano svojo umetniško silo in dovršenostjo postavila na oder kmečko mater, kakor živi in trpi z vero in nevero svojega srca, s svojo požrtvovalnostjo in tudi s svojo nezavedno sebičnostjo.

Teolog Peter je bil g. Rakuša. Dober teolog je bil. Dober, ker je takih teologov dosti. Za 28letnega teologa je bil pa premlad. Tudi za pokornost rojeni in vzgojeni moški imajo v teh letih več moškega izraza. Izvrsten je bil, ko se je z Maričko jestal in razstal.

In Marička — prirodno dobro deklé in gledališka umetnica ob enem — ni mogla najti boljše interpretke od gospodične Kraljeve. Njena uloga je bilo umetniško visoko in psihološko globoko ustvarjanje. Enako dobro je izražala srečne spomine otroške dobe in svoje kruto žrtvovanje, da materino srce ne počni in da se Peter v pokornost za katero je bil rojen — — —

G. J. Kovič je predstavil do pičice naravnega pristno živega vaškega zdravnika, moža stojaka, ki je pa tudi dokaj — resigniran.

Češko delo govori tudi slovenskemu narodu iz srca in zato je vrednost dovršeno dobre predstave še večja.

Pomočniški zbor Trgovskega gremija v Mariboru

posluje v društvenem lokalu, Slomškov trg 16, ob torkih, četrtek in sobotah od

Lepi sprejemi „Akademske filharmonije“ po Jugoslaviji

Priprave za sprejem v Mariboru.

Člani »Akademske filharmonije« iz Prage, ki bodo v nedeljo dne 25. novembra koncertirali v Mariboru, so bili došle v vseh naših mestih, kamor so prišli, siljajo sprejeti in njihovi koncerti razprodani.

V Beogradu je čakalo goste znano akademsko pevsko društvo »Obilica«, člani godbenega društva »Mladost« in delegacija Jugoslovansko-češkoslovaške lige z polkovnikom gosp. Ristićem na čelu. Razun tega je bil navzoč imenom ministra prosvete tudi inspektor, gosp. Momčilo Milošević ter za beograjsko občino prisidnik gosp. Bogdanović, ki sta goste pozdravila na kolodvoru. Ko je vlak privozil na kolodvor, o zaorili na peronu in iz vagona veseli pozdravi »Nazdar« in »Živeli«, pevci »Obilica« pa so zapeli »Gaudeamus«. Nato so še govorili razen

SLAVA MRTVIM! REQUIEM 21. DECEMBRA 1928

Teple Thurston:

Sovražnikova žena

Prvi del.

Bedela je že, ko je drugo jutro Louisa odprla vrata. Ko je dvignila glavo, je opazila v obrazu sobarice nekaj neobičajnega.

»Koliko je ura?« je vprašala.

»Tričetrt na sedem.«

»Tričetrt na sedem.«

Čudila se je. S Stephenom sta zajutrekovala — če je bilo zgodaj — ob desetih. Često je vstala šele okrog poldneva ali še pozneje. Tričetrt na sedem! Strmela je v Louiso.

»Pri telefonu je neki gospod, ki želi z milostljivo gospo govoriti«, je slišala Louiso pripovedovati.

»Z menoj?! Ob tričetrt na sedem? Kdo je to?«

»Imena ni hotel povedati, milostljiva gospa.«

Sedaj je vedela. Ali ni vedela že v trenutku, ko se je zbudila?

Začelo se je. Ta klic ob tej uri je prvi dogodek v nekem novem svetu. Ni vedela samo, da je bil John Madden, vedela je tudi, da ne bi si upal nobeden od drugih klicati je ob tej uri. Vedela je, da je le začetek in nič proti vsemu temu, kar bo še sledilo.

Louisa je čakala na grajo, ko je Jana dejala:

»Ali ste odzvonili?«

»Ne, milostljiva gospa, nisem še.«

»Ali ste rekli, da še spim?«

»Da milostljiva gospa.«

»Kaj je odgovoril?«

»Gospod je rekel: Poldrugo uro je že beli dan.«

V veliko sobaričino začudenje se je Jana glasno zasmejala.

»Torej hočete govoriti z menoj?«

Sobarica je onemela od začudenja.

»Bom pa govorila. Ko pozvonim, mi prinesite čaj«, je dejala Jana.

Ko je pozvonilo, je Jana samo segla po slušalki, a je ni dvignila. Na obrazu ji je ležal topel nasmeh.

Pozvonilo je vnovič in dvignila je slušalko. Čutila ga je tako blizu.

»Dobro jutro«, je dejala.

Nagel je bil njegov odgovor in razodeval je težko pričakovanje.

»Dobro jutro! Ali sploh veste, kdo je pri aparatu?«

»Vem.«

»Kako to? Seveda — irski naglas!«

»Vedela sem že poprej.«

»Zakaj?«

»V tem visoko kulturnem mestu ne poznam nikogar, ki bi me tako zgodaj klical.«

»Ali mi jemljete to za zlo?«

Njegov glas je izdajal, da mu je šele sedaj padlo na um, da ni prav storil.

»Pozabil sem, da pripadate elegantnemu svetu«, je dejal prestrašen in iskaje najbližji izgovor. »Gotovo ne vstanete nikdar pred deveto.«

»Večkrat je že deset.«

»Moj bog!«

Če bi bil videl, kako pristržno se je smejala, bi bil gotovo pomirjen.

»Potem je gotovo bolje, če odzvonim.«

»Ne, ne, le govorite!«

»Hudi ste name.«

»Prav nič, samo malo začudena sem bila. Kako ste pogovorili mojo deklico, da me je budila? Vidim jo še, kako je stala vsa osupla pri vratih. Menda je pričakovala vsak trenutek odpovedi.«

»Rekel sem, da boste drugače hudi.«

»Smejala se je.«

»Povedati vam Vam hotel, da se mi je zdelo, da ste pretekle noči vse razumeli.«

»Samo to sem vedela, kar sem Vam pripovedovala.«

»Mislim, da ste mi napili v znak sporazuma.«

»Razumela sem že, a ne na podlagi tega, kar sem slišala.«

»Vidite, sedaj vem, kak bedak sem bil, ko Vam nisem zaupal. Saj veste — zunaj pred hišo. Samega sebe bi pretepel.«

»Zakaj neki?«

»Ker nisem imel dovolj pameti, da bi vse razumel?«

»Kaj da bi razumel?«

»Da ste po svojem občutku vse razumeli. Bilo je Vaše srce!«

»To je res.«

Težko jo je razumel. Njen glas je bil naenkrat tako prikrit.

»Velik bedak sem.«

»Ali ste me klicali, da mi to poveš?«

»Da, — v gotovem oziru.«

»Odkod pa govorite?«

»Iz hotela.«

»Iz škatlje, kjer so zaprte nevihte?«

»Hvala bogu ne! Ali mislite, da so tu telefoni v sobah? Govorim na hodniku. Od tu vidim deklo, ki pometta stopnice. Ali slišite grmenje? To so avtobusi na ulici.«

»Torej je to tisto čudno ropotanje, ki se sliši?«

»Seveda. In Vi? Vi pa ležite, kakor si mislim, v mehki postelji z nešteti mi blazinami in lasje Vam ležijo na ramah.«

»Upam, da ne vidite skozi telefon. Kaj ne?«

»Ne, ne vidim. Pred tremi dnevi sem še po gorah Araglina hodil ob tem času po rosnj travi. — Kako je to čudno!«

Omolknila sta oba in ona je mislila na moža iz neznanih gor, s katerim govori kar naenkrat, kakor s stari prijateljem.

»Ali res nimate za mene še kake vesti?« je vprašala.

»Kaj naj Vam povem. V sovražni deželi sem.«

»Sedaj pa le govorite s prijateljsko osebo.«

»Ali mislite tako, kakor govorite?«

»Seveda!«

»Potem Vam bom pa res povedal, zakaj sem Vas klical. Govoriti moram danes z Vami«, je dejal. Njegov glas se je naenkrat znižal in vsaka sled navadnega kramljanja je izginila. Ni več govoril z ženo, temveč z zavzeto. Bil je glas moža, na kojega glavo je razpisana nagrada.

»Na slab dan ste naleteli«, je dejala prijateljski.

»Saj ima vendar tudi štiriindvajset ur.«

»Najbrž so že vse oddane.«

Naštela mu je dolgo vrsto raznih posetov in pri tem ji je prišlo v zavest, kako je doslej trčila svoje življenje.

»A tako!«

Ta njegov vzklík bi bil zaničljiv, če ne bi bilo toliko obupa v njem.

»Ali res nimate časa za mene nih četrt ure?« je prosil.

»Kedaj?«

»Moj bog, saj je šele sedem. Pridite takoj, vstanite in odpravite se!«

»Kam?«

»Kamor hočete. Ali ne greste nikdar zgodaj v cerkev?«

Nerazločen glas je slišal in vzel ga je za potrdilo.

»Zakaj ne? Sedaj takoj! Pred cerkvijo, ob osmih. Čakal bom pri vhodu. Saj pridete? Kaj ne? Saj ne morete reči ne. Ali lahko?«

Ni mogla.

Pritrdila je komaj slišno: »Pred cerkvijo ob osmih.«

V aparatu je zabrnelo. Madden je prekinil spoj, ko je dobil zagotovilo. Menda se je bal, da si ne bi premislila.

Ali je obljubila pri polni zavesti? So trenutki, ko veruje ženska enemu samemu glasu; glasu zrcala.

(Dalje prihodnjik.)

Vozni red veljaven od oktobra

Prihod in odhod osebnih vlakov v postaji Maribor gl. kol.

Prihod vlakov v Maribor gl. k.			Odhod vlakov iz Maribora gl. k.		
Vrsta vlaka	Prihaja iz	ob uri	Vrsta vlaka	Odhaja v	ob uri
brzi	Dunaja	1:15	brzi	Trst	1:45
"	Trsta	2:58	"	Zagreb (Sušak, Split)	2:20
"	Zagreb (Sušak, Split)	3:10	"	Dunaj	4:—
potniški	Ljubljane (Postojna, Zagreb)	4:01	potniški	Zagreb (Ljubljano)	5:20
"	Čakovec (Murska Sobota)	6:28	"	Kotoriba (Mur. Sobota)	5:35
"	Poljčan	7:31	"	Celovec	5:40
"	Prevalja (Slovenjgradec)	7:38	"	Dunaj	6:15
mešani	St. Ilja	7:42	mešani	St. Ilj	6:40
potniški	Dunaja	8:14	potniški	Vel. Kaniz (Mur. Sobota)	8:24
"	Velika Kaniz (Mur. Sob.)	9:10	"	Dunaj	8:55
"	Ljubljane (Zagreb)	9:37	"	Postojna (Zagreb)	9:20
"	Trsta (Zagreb)	11:52	"	Fala	10:30
"	Fala	11:58	"	Ormož	10:40
"	Sammering	12:32	"	Dunaj	13:10
"	Celovec	12:53	"	Celovec	13:20
brzi	Praga (Dunaj)	13:53	"	Rakec	13:25
potniški	Ormož (Mur. Sobota)	14:40	mešani	St. Ilj	13:30
brzi	Beograda (Split)	14:51	brzi	Trst	14:25
"	Trsta (Raka)	15:02	"	Beograd (Split)	14:35
"	St. Ilja	15:11	"	Dunaj (Praga)	15:37
mešani	Trsta (Zagreb)	16:34	potniški	Vel. Kaniz (Mur. Sobota)	16:18
potniški	Dunaja	18:20	"	Fala	17:10
"	Vel. Kaniz (Mur. Sobota)	18:21	"	Ljubljano (Zagreb)	17:20
"	Fala	18:41	"	Celovec (Slovenjgradec)	18:34
mešani	St. Ilja	20:31	mešani	St. Ilj	18:45
potniški	Beljaka	21:—	"	Pragerste	19:20
"	Brucka ob Muri	21:34	potniški	Dunaj	20:—
"	Kotoriba (Mur. Sobota)	21:47	"	Čakovec	21:06
"	Zagreb (Ljubljano)	22:—	"	Trst	23:25

Mali oglasi, ki se objavljajo v posebni sekciji, ki vsebuje namenene obvestila; vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitno, doplačevanje in oglaševanje; vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Velika izbira sukna

za moške in ženske plašče od Din 50.— naprej pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Suha bukova drva,

premog, kolobarji in vsakovrsten rezan les najceneje pri Piščancu na Državni cesti. 1872

Električne inštalacije

popravlja, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilč & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

Velurje za damske plašče,

pliš, barbente, flanele kupite najceneje v manufakturni trgovini Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1991

Vedno sveže kislo zelje in repa

najboljše kakovosti se dobi v vsaki množini najceneje v trgovini F. Fijavž, Frankopanova ulica 10. 2188

Dva šivalna stroja

ceneno na prodaj. Frankopanova 15. dvorišče. 2199

Prvovrstna maserka

se priporoča. Gosposka ulica 9. 2181

Važno za vse!

Popravlja šivalnih in pisalnih strojev, gramofonov, otroških vozičkov, koles in motorjev. Emajliranje in poniklovanje. Shramba koles in motorjev čez zimo. Vse to izvršuje najkulantnejše in po brezkonkurenčnih cenah meh. delavnica in trgovina dvokoles, pisalnih in šivalnih strojev, Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 2147

NAJNOVEJŠE

iz domačega in
tujega slovstva

NAJBOLJŠE

za vse šole in pi-
sarne dobite pri

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR
ALEKSANDR. 13

Razprodaja

Iz konkurzne mase trg. Josipa Koširja, v Mariboru Aleksandrova cesta št. 45 se bo vršila od 21. tm. dalje podrobna razprodaja trgovske zaloge po inventurnih cenah. Zaloga sestoji iz špecerije in nekaj galanterije — in manufakture —

Konk. upravitelj dr. M. Šnuderl

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Lepa izbirna zaloga

KRZNA

pri tvrdki

L. ORNIK, MARIBOR
KOROŠKA 9 1787

je dosegla z zadnjimi pošiljkami iz Leipziga vrhunec. — Le sedaj ima vsak priložnost izbrati si najlepše in največje komade. Vsevrstno blago za zimska oblačila največjih angleških in čeških tvornic, letos v posebno veliki izbiri v zalogi. Cene priznajo najnižje.